Konkurranseklagenemnda

Konkurranseklagenemndas avgjørelse 14. oktober 2026

Sak: 2026/1324

Klager: Pietro Cici

Konkurranseklagenemndas medlemmer:

Karin Fløistad, Bjørn Eirik Hansen og Tyra Merker

1 Sakens bakgrunn

(1) Konkurransetilsynet traff 5. juni 2026 avgjørelse om avvisning av innsynsbegjæring fra Pietro Cici (heretter «klager»).

(2) Klager fremsatte 15. mai 2026 innsynsbegjæring i en mengde opplysninger og dokumenter over en tidsperiode på 10 til 15 år tilbake i tid. Konkurransetilsynet fant det utfordrende å besvare innsynsbegjæringen, og tok derfor kontakt med klager i et midlertidig svar 21. mai 2026. Konkurransetilsynet ga i dette svaret veiledning om fremgangsmåten ved innsynskrav, og orienterte blant annet om lov om rett til innsyn i dokument i offentleg verksemd (offentleglova) § 28 andre ledd første setning, hvor det fremgår at et innsynskrav må gjelde «i rimeleg utstrekning saker av ein bestemt art».

(3) I e-post 5. juni 2026 ble det gitt en formell avvisning av innsynskravet 15. mai 2026. Samtidig ble det gitt ytterligere veiledning slik at klager skulle settes i stand til å fremme en innsynsbegjæring i tråd med offentleglova § 28. Det ble samtidig oversendt en samlet oversikt over saker etter et uttrekk fra arkivet siste 15 år registrert med elektroinstallasjon som arkivnøkkel. Resultatet var en liste på 115 saker. Hensikten var å gi klager mulighet til å angi mer konkret hvilke saker klager ønsket innsyn i.

(4) Klager påklaget Konkurransetilsynets avvisning i e-post 9. juni 2026. Klagen er begrenset til å gjelde to deler av den opprinnelige innsynsbegjæringen; høringsuttalelser Konkurransetilsynet har gitt til DSB, Justis- og beredskapsdepartementet eller andre myndigheter vedrørende forskrift om elektroniske lavspenningsanlegg (FEL), forskrift om elektroforetak og kvalifikasjonskrav (FEK), el-tilsynsloven eller tilgrensede regelverk, og eventuelle markedsundersøkelser, analyser eller interne vurderinger tilsynet har utarbeidet av konkurranseforholdene i det norske elektroinstallasjonsmarkedet.

Postadresse:
Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:
Vestre Strømkaien 13
5008 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

(5) Konkurransetilsynet vurderte klagen, men konkluderte med at den ikke ga grunnlag for å endre eller oppheve avgjørelsen om å avvise innsynskravet, jf. offentleglova § 32 andre ledd andre punktum, jf. lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker av 10. februar 1967 (forvaltningsloven) § 33.

(6) Klagen og sakens dokumenter ble derfor oversendt Konkurranseklagenemnda ved Konkurransetilsynets innstilling 6. juli 2026. Klager ble gitt anledning til å kommentere Konkurransetilsynets innstilling, men har ikke kommet med kommentarer.

(7) Etter forvaltningsloven § 34 andre ledd kan Konkurranseklagenemnda prøve alle sider av saken. Dette betyr at nemnda kan prøve både faktum, saksbehandling, rettanvendelse og skjønn.

2 Klagernes og Konkurransetilsynets anførsler

2.1 Klagers hovedanførsler

(8) Klager har i hovedsak gjort gjeldende:

(9) Begge kategorier som klagen gjelder er «saker av ein bestemt art», og er av et omfang som er fullt ut rimelig. Høringsuttalelser til navngitte myndigheter om navngitt regelverk er en snever og lett identifiserbar dokumenttype. Det samme gjelder interne markedsvurderinger av ett bestemt marked. Hverken antallet eller arbeidet med å finne frem til slike dokumenter kan med rimelighet karakteriseres som uforholdsmessig byrdefullt.

(10) Klager mener at en samlet avvisning etter offentleglova § 28 ikke gir klager det en korrekt behandling ville gitt; enten innsyn, eller et formelt avslag med konkret hjemmel for unntak, jf. offentleglova § 31.

2.2 Konkurransetilsynets anførsler

(11) Konkurransetilsynet har i hovedsak gjort gjeldende:

(12) Når det gjelder innsynsforespørselen i Konkurransetilsynets høringssvar, har Konkurransetilsynet opplyst klager om at Konkurransetilsynet publiserer alle høringssvar på sin nettside, og at disse er offentlig tilgjengelig. Konkurransetilsynet anser denne delen av klagen som besvart gjennom Konkurransetilsynets veiledning.

(13) Når det gjelder innsynsforespørselen i eventuelle markedsundersøkelser, analyser eller vurderinger av konkurranseforholdene i det norske elektroinstallasjonsmarkedet, er denne delen av innsynsbegjæringen svært omfattende og for lite spesifisert. Den kan ikke sies å gjelde «saker av ein bestemt art», men er å anse som en bred omtale av ulike dokumenter og/eller opplysninger. Innsynsbegjæringen kan dermed avvises i medhold av offentleglova § 28.

(14) Identifikasjonskravet i offentleglova § 28 er relativt til arbeidsbelastningen det vil påføre forvaltningsorganet å etterkomme innsynsbegjæringen. Konkurransetilsynet viser i den forbindelse til at denne delen av innsynsbegjæringen ville innebære at Konkurransetilsynet måtte foretatt en gjennomgang av samtlige saker som potensielt kan inneholde den type opplysninger og dokumenter som klager ber om innsyn i. I tillegg til søk i arkivet etter potensielt relevante saker, ville Konkurransetilsynet måtte gjennomgå alle dokumenter i de potensielt relevante sakene for å avklare hvilke dokumenter som

inneholder de etterspurte opplysningene, og hvorvidt det etter offentleglova kan gis innsyn i det enkelte dokument. Arbeidsbelastningen dette ville innebære tilsier at innsynskravet klart vil ligge utenfor det som «i rimelig utstrekning kan kreves» i medhold av offentleglova § 28, jf. SOM-2016-2789.

3 Klagenemndas vurdering

3.1 Innledning

(15) I Konkurransetilsynets innstilling viser Konkurransetilsynet til at klager har blitt orientert om at det ikke foreligger høringssvar som omfattes av første kulepunkt i klagen, jf. avsnitt 4, i listen over de 115 sakene som klager har fått oversendt. Videre har Konkurransetilsynet opplyst klager om at alle høringssvar blir publisert på Konkurransetilsynets nettside, og at disse er offentlig tilgjengelige. Konkurransetilsynet anser dermed denne delen av klagen som besvart, og dette legger også Konkurranseklagenemnda til grunn. Det som gjenstår for nemnda å ta stilling til er da klagers krav om innsyn i «[e]ventuelle markedsundersøkelser, analyser eller interne vurderinger tilsynet har utarbeidet av konkurranseforholdene i det norske elektroinstallasjonsmarkedet».

3.2 Konkret vurdering av om identifikasjonskravet i offentleglova § 28 andre ledd første punktum er oppfylt

(16) Det følger av offentleglova § 28 andre ledd første punktum at «[i]nnsynskravet må gjelde ei bestemt sak eller i rimeleg utstrekning saker av ein bestemt art».

(17) Formålet bak bestemmelsen om identifikasjon, er at det skal være praktisk mulig for forvaltningsorganet å finne frem til de etterspurte sakene eller dokumentene.

(18) Klager har ikke fremsatt krav om innsyn i en bestemt sak, men har bedt om innsyn i «[e]ventuelle markedsundersøkelser, analyser eller interne vurderinger tilsynet har utarbeidet av konkurranseforholdene i det norske elektroinstallasjonsmarkedet». Det er altså andre del av bestemmelsen som er aktuell å vurdere i denne saken. Slike typer krav kan kun kreves i «rimeleg utstrekning». Denne skranken for innsynskrav er innført med tanke på den arbeidsbyrden forvaltningsorganet blir påført ved behandling av innsynskravet. Dersom det vil være urimelig arbeidskrevende for organet å finne frem til dokumentene, er det adgang til å avvise innsynskravet, jf. Ot.prp. nr. 102 (2004-2005) punkt 12.4.1 og kapittel 16, merknadene til § 28.

(19) I proposisjonen nevnes som et eksempel at dersom organet ikke har teknologiske verktøy for å finne frem til sakene, men må gjøre det manuelt, vil det kunne være til hinder for å kreve innsyn i saker av en bestemt art hos organet. Dette fordi det vil innebære at organet blir påført en urimelig arbeidsbyrde. I veilederen til loven fremgår det at bruk av teknologiske verktøy er en forutsetning, se Rettleiar til offentleglova, G-2009-419, pkt. 9.1, hvor følgende uttales:

> «Dersom organet ikkje har teknologi til å finne fram i sakene automatisk, men må gjere dette manuelt, vil ein ikkje kunne krevje at eit innsynskrav som gjeld innsyn i saker av ein bestemt art blir teke under handsaming.»

(20) Justisdepartementets lovavdeling har videre lagt til grunn at bestemmelsen kan gi grunnlag for å nekte innsyn også i andre tilfeller der kravet er så omfattende at arbeidsmengden som ville gått med til å behandle det, er større enn det man «i rimelig

utstrekning» kan kreve, se blant annet uttalelse 1. mars 2011, JDLOV-2010-8205. Det er eksempelvis antatt at dette vil gjelde der en utlevering vil kreve en betydelig arbeidsinnsats i form av en gjennomgang av opplysningene for å sortere ut taushetspliktbelagt informasjon eller opplysninger som kan unntas fra innsyn på annet grunnlag, se Brandt m.fl., «Kommentarer til offentleglova», kommentar til § 28, med videre henvisninger.

(21) Klager har her bedt om innsyn i «[e]ventuelle markedsundersøkelser, analyser eller interne vurderinger tilsynet har utarbeidet av konkurranseforholdene i det norske elektroinstallasjonsmarkedet».

(22) Konkurransetilsynet har vist til at det i forbindelse med innsynsbegjæringen er identifisert 115 potensielle saker som kan være omfattet. Dette etter søk i arkivet basert på elektroinstallasjon som arkivnøkkel. Konkurransetilsynet presiserer imidlertid at dette ikke er en uttømmende liste over hvilke saker som potensielt kan inneholde de dokumentene eller opplysningene som innsynsbegjæringen gjelder. Som eksempel har Konkurransetilsynet vist til at saker kan være registrert med andre og/eller flere arkivnøkler, og at saker kan være opprettet før tidsangivelsen som klager har oppgitt, men at de likevel kan inneholde dokumenter som faller innenfor tidsangivelsen.

(23) Konkurransetilsynet har videre opplyst at Konkurransetilsynet ikke arkiverer dokumenter basert på om de utgjør «markedsundersøkelser, analyser eller interne vurderinger» av konkurranseforhold i konkrete markeder. I e-post til klager 15. juni 2026 forklarer Konkurransetilsynet at «[e]t dokument kan eksempelvis inneholde en vurdering eller en analyse, uten at dokumentets ytre kjennetegn gir uttrykk for dette».

(24) I samme e-post opplyser Konkurransetilsynet at de, for å imøtekomme klager noe, har gjort et avgrenset søk i arkivsystemene etter «autorisasjonsmonopol» og «elektroinstallasjon». De fikk ingentreff i noen saksdokumenter som var registrert siste 15 år, og det er altså ingen dokumenter hos Konkurransetilsynet som har dette som del av tittelen. Likevel kan det altså finnes dokumenter med slikt innhold, selv om titlene ikke viser dette.

(25) Konkurranseklagenemnda viser til Sivilombudets sak SOM-2020-16, som gjaldt et tilfelle hvor det var fremsatt krav om innsyn i e-poster om utlegg en kommune hadde hatt i en sak. Kommunen hadde, for å imøtekomme innsynskravet, gjennomført søk i sine arkivsystemer og i noen medarbeideres Outlook og filmapper, uten resultat. Ytterligere tiltak ville være manuell gjennomgang av filstrukturer, Outlook-mapper osv. Sivilombudet kom til at dette ikke kunne kreves.

(26) Tilsvarende kom Sivilombudet til i sak SOM-2016-721 hvor fylkeskommunen ville måtte foreta en manuell gjennomgang av 800-1000 fakturaer for å besvare en av delene i innsynskravet. Denne delen av innsynskravet kunne ikke anses å gjelde «i rimeleg utstrekning saker av ein bestemt art».

(27) Klagers innsynskrav i denne saken innebærer, slik Konkurranseklagenemnda forstår det, at Konkurransetilsynet for det første må foreta søk i arkivet for å finne potensielt relevante saker. Etter å ha funnet frem til eventuelt relevante saker, ville Konkurransetilsynet deretter måttet gjennomgå alle dokumentene for å avklare hvorvidt de inneholder klagers etterspurte opplysninger. I tillegg måtte Konkurransetilsynet ha foretatt vurderinger for hvert enkelt dokument for å sortere ut taushetsbelagt informasjon eller opplysninger som

på annen måte må unntas innsyn etter offentleglova. Med andre ord vil dette innebære et tidkrevende arbeid hvor en manuell gjennomgang av potensielt svært mange saker og dokumenter ville være nødvendig for å besvare klagers innsynskrav. Nemnda kan ikke se at denne delen av innsynskravet fra klager gjelder «i rimeleg utstrekning saker av en bestemt art», og finner at arbeidsbelastningen som klagers innsynskrav innebærer, ligger utenfor det som i rimelig utstrekning kan kreves.

4 Avgjørelse

(28) Konkurranseklagenemnda fatter etter dette følgende vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Avgjørelsen er enstemmig.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur